

وله

ز بس تا خوش شدم دو شیند از تا خوش ادای تو	درون تا گوشه لبها پرست از شکوای تو
صدای آشنا ووش از سر کوی بگوش آید	گمانم گر غلط نبود بسین باشد صدای تو
بسوی دیدن و خمیدان از شوخی بروی غیر	ادای خوش نباشد آه ازین تا خوش ادای تو
اگر تنها من بیگانه شام بدین نسبت	نباشد شکم از خلقی که باشد آشنا تو
اگر میخواندی از دورم که مانع بودی اندر من	دگر پیشم من لاف دفا دیدم وفا تو
شدی همچام باغیار و منکر میشوی اکنون	ز بهر امتحان بوییم لعس جانفزی تو
بازک التفات کردی سو اچان طرزی	ندارد طاقت زور منی مرد آزماست تو

وله

دل می تپد بشوق رخ دستان تو	بازا که نئی تو جان بلب آمد بجان تو
شیرین نشد بوسه لب آرزوی من	دارم شکایت از لب شکر نشان تو
در شهر رفته شهرت سامان بزم عشق	مشب که بود تا بسحر بیهمان تو
شاید که پی رود بدر خانه قریب	از نقش پا براه بنجویم نشان تو

<p>یک یک عیان کنم بتو را ز نهان تو اگر مهربان شدی دل نامهربان تو استاد نظم طرزی شیرین زبان تو</p>	<p>مشکشو ز قصه شب در نه بیدار بچ سالم چنین خراب نگشتی ز درد دل پنداشتی که خسرو ثانیست و غزل</p>
---	---

وله

<p>انگار که دارم چه قدر باخبر از تو دانم چه بود کام دلش در سفر از تو رفتی بسر کوی رقیبان حذر از تو تا چند کنم این همه خون جگر از تو کردم ز ستمها سے تو قطع نظر از تو کے بود گمانت کہ شوم باخبر از تو آنجا خبر سے یافت بجائے و گرا از تو</p>	<p>شب شدہ خوش غیر سرریگہ از تو بیتا بزم ازین غم کہ شدی ہم سفر غیر دو شینہ سو سے خانہ شدی از برم اما دل بر کنم از مہر تو از رشکِ رقیبان یک روز بسویم نظر لطف نکردی دارم خبر سے سو سے بوزانچہ تو کردی طرزی شدہ از شوق بجائے کہ ہو بود</p>
---	---

وله

<p>بکہ منع میں کیسند از کوی تو</p>	<p>گہے گہے قاصد فرستم سے تو</p>
------------------------------------	---------------------------------

<p>چون بنگاہ من فتد بر روی تو گرفتار شدت نیر بند سوسے تو من ہما سخا میر دم بر لبے تو لے بہار شاو دمانی سے تو هیچ گل نبود برنگ و بو تو از شمیم زلف خنبر لبے تو با چو طرزی می شناسم خوسے تو</p>	<p>دشمن جان خود از غیرت شوم میرم از رشک رقابتی اہل ہر کجا باد صبا بویت برد نے تو باغ شادمانی بیصفاست گرچہ گلہارا بود خوش رنگ و بو عطسہ چید درد ماغ حوریان اعتمادے نیست بر طفت مرا</p>
<p>ترجمہ</p>	
<p>صدناوک کاری بجز خوردہ ام از تو آہ این چہ ادا بود کہ خوش کردہ ام از تو با خویش پیایے لب آردہ ام از تو دریاب کہ صد چاک شدہ پردہ ام از تو طرزی سر خود گیر کہ آردہ ام از تو</p>	<p>از ناخوشی خوسے تو آردہ ام از تو با غیر سخن گفتی و سویم نگہت بود شاید کہ تسلی شوم اندیشہ ہجران راز سے کہ بدل بود بیامد بزبانہا رفتم کہ بوصلش رسم از نماز ہیگفت</p>

ولہ	
دوشش رفقم بسوسے خائے تو	یوسہ داوم بر آستانہ تو
آہ ازین غم کہ چون کتم آواز	بر نخمیند و صد از خانہ تو
آخراے یوفت کجا باشی	کہ نیابم ہی نشائے تو
ہر کہ از مردیست بیگانہ	بے تکلف بود یگانہ تو
رفتہ بدنامی تو کوے بکوسے	شہر پر گشت از فسانہ تو
جز مال فراق و حسرت وصل	حاصلم نیست در زمانہ تو
کے بساند بعدی چونماند	با من آن نطفت جاودائے تو
طرزی از طرز گفتگو فہید	بہر نا آمدن بہائے تو
ولہ	
ویدی سوسے رقیب چو او دید سوسے تو	با اون شد بمصلحتے گفتگوے تو
دارم شکایتے ز جواب سلام غیر	وقت سلام گرچہ نشد روبروے تو
ہرگز مہرگسان جہدائی ز سوسے من	دارم دلسے یقین جدائی ز سوسے تو

شرم آیدم ز ذکر از انبیا که کرده اسے ابر فیض بایہ تو کم چہے شود مے بین بسوس طرزی دختہ کی نظر	فارغ نشین کہ بیچ نیارم برہے تو گر تشنہ خورد دم آسے زجوسے تو در خون طپد چو طائر بسمل بکوسے تو
---	--

ولہ

شوہم شہود چون بنیم بچو دنا خوش اداسے او مگر باغیر اندر پردہ شغل بوسہ بازی دشت بیک لطف دروغش آفترا خوشدلہ اصدق عنان اختیار راست اندر دست خود راست رو از پیشم اریگانہ وار آنمہ نجل بنوم	کہ باشم ہم سخن با او ز بہر شکوہ اسے او غلط میگرد در گفتار لعل جانفرا سے او کہ بندارم ہمین مخصوص من باشد و فنا او کہ باشد حکم حکم او باشد سر آرا سے او مرا کار نیست طرزی بانگاہ آشنا او
---	--

ولہ

قاصد گردوغ بود داستان تو دانم کہ گفتیم بدو بہر فریب خویش صد حیلہ با من از پے آرزوگی کنی	زیرا کہ یافتم متنزل بیان تو گویم دروغ گفتہ کسے از زبان تو دانستہ کہ سے نروم ز داستان تو
---	---

<p>کہ ہمزبانی تو بہر کس چنین بود رنجبیدہ میردی ز بروم ہر زبان نگ انا کہ سیروند ز پیشم شب فراق طرزی ز ہمزبانی تو میشوم خجیل</p>	<p>دانم رقیب نیز شود ہمزبان تو میداری اعتماد کہ گیرم عنان تو آواز میکنم ہمراہ اور گسان تو ہر لحظ شکوہ اش گزرد ہر زبان تو</p>
---	---

ولہ

<p>ہر چہ پند روز و شب بعد ایم زخوے او آن خستم از کجاست کہ بنیم جمال دست خوش آنکہ غافل آید و ایستہ از قفا ترسم بہریم غیرت نشاہینہ خلق داغ دلہ چو لالہ شود تازہ در بہار نومیدی از وصال ز اندازہ میرود ہمراہ خویش ترومش و منفعیل شدم</p>	<p>تو انم ایسنا کہ شکوہ کنم رو پروے او این بس کہ کہ گے شہ گے حکم سے او گیرم بدست سلسلہ مشکبوے او پست کردہ ام برہ جت و جو او نے آن گل شکفتہ بے رنگ و بو او اما نمیرود زدلم آرزو سے او گتاخ دید طرزی شیدا بسوے او</p>
---	---

ولہ

گوشہ چشم بود بروے تو	تا چه گوید چشم مضمون گوے تو
ہر زمان گونی کہ فردا ہم بیا	تا روم امروز از پہلوے تو
ہمچنین تا با تو باشم ہم سخن	ہم سخن باشم ہمچنانوے تو
ہر گمانی مضطرب دارم	چون کسے آید ہی از کوے تو
ہر زمانے پیش من باشی وے	نیست آن یار کہ بنیم سوئے تو
از وصالت اینقدر مارا بست	گاہ گاہ سے میرسم در کوے تو
بچشے میداری از طرزی بدل	یا فتم از طرز گفت و گوے تو

ولہ

تا بوسل خوشتن امیدوارم کردہ	زان شکایتہا کہ کردم شر مسارم کردہ
از فریب وعدہ وصلے خوشم کردی وے	شب ہمہ شب مضطرب از انتظارم کردہ
دور از چشم تو بودم تا بیا سایم ہے	باز گویا از نگاہ سے بیقرارم کردہ
گشتہ باشی شاید از گستاخیم از روہ دل	وز حیا ناگفتہ چیزے شر مسایم کردہ
از حصول کام دل بر من چہ منت نہی	گاہ گاہ ہے نوشدل از بوس و کنارم کردہ

<p>از تو منت میکشم پر سبز گارم کرده از ستمهای پیایے برد بارم کرده حیث کز بدگونی اغیار خوارم کرده چو سپند روسے آتش بقرارم کرده</p>	<p>منعم از دیگر بتان و دشتن محروم خویش خوب میدانم که ممکن نیست از من ترک تو با همه مردم شناسی قدر من نشناختی بروۀ تا بر زبان خویش طرزی نام او</p>
<p>وله</p>	
<p>استثنائی آنهمه ناآشنائی این همه در میان بزم یاران بیجائی این همه بجوابی اینهمه نئے اعتنائی این همه همه اغیار رفتی بیوفائی این همه بیوفایا را بیاران غم فزائی این همه بر نمی تابد کسے رنج جدائی این همه در سوال بوسه عرض پارسائی این همه رنجش از دل برگران شد در بانی این همه</p>	<p>با وفاداران دیرین بیوفائی این همه چشم در چشم رقیبان دادسی از ماشهرم میکنی باغیر در محفل بسرگوشی سخن در بر ما بودی و از یک اشارت بچجاب دوش خفتی شادمان سر بر سر زانو غیر آخرا نئے بید و در حتمے بر ضعیف ناتوان شهرت بدنامی او عام و با من روز وصل و دیدیم رنجیده و از لطف کردی بکینه نظر</p>

<p>باجه ترک تعلق جان گزائی اینهمه</p>	<p>شرط وانش نیست طرزی که غم آن بیوفای</p>
<p>وله</p>	
<p>نه سبب در هر سخن طرح عتاب انداخته و انگه صد عقده در بند نقاب انداخته این مزاحم تا سحر در اضطراب انداخته بیجا به پاس اویم در حجاب انداخته یار مشب خویش را بر رخ خواب انداخته</p>	<p>اے ز رخ بش جان ما در تیج و تاب انداخته آمد اما از حیا سر در گریبان حجاب دوش از شوخی گفتمی که بدگفتی مرا در ملاقات نخستین جرأت و جملش نشد شاد شو طرزی که از بهر دواع این جان</p>
<p>وله</p>	
<p>بخلو تگانه من از لطف باشی مهربان یانه ندانم کاین خبر باشد ترا خاطر نشان یانه همی ترسم که با من هم بمانی مهربان یانه که هنگام وصال او بیاید بر زبان یانه که بندم درین فصل اگر هم آشنیان یانه</p>	<p>وفای وعده اشب میکنی ای کام جان یانه بخلوت با تو خواهد کرد گستاخی رقیب اشب نمی یایم بیماری و مزاجت هیچ استقلال بود در خاطر م صد داستان شوق و اندیشم من آن مرغم که بستم دل درین گلشن نیشم</p>

وہداز منتری مقصود اگر حضرت نشان یانہ	ہمان بہ کا ندرین رہ ہچنان گرم طلب باش
درین اندیشہ ام در خواب باشد پاسبان یانہ	بہر خم خاص او از شوق اشب میروم طرزی

ولہ

بہر از من بہ او نامہ بخواند یانہ	قاصد حال من آن شوخ بداند یانہ
من در اندیشہ کہ این نیز بمسند یانہ	بہر کسے حال خود امروز بہ ازو خواہ
بازم از عادت پیشینہ بخواند یانہ	بزم خالیست ز اغیار دل آزار ہنوز
کہ بدین حوصلہ پیغام رساند یانہ	قاصد من سوے اورفت و مضطربم
از رہ لطف بنزدیک نشاند یانہ	شب بہ بزمش روم از دور جالش بنیم
مہرش اندر دل اوریشہ و داند یانہ	غیر باز آمد و جایافت بجلس بہیبت
شر بہت وصل مرا نیز چشاند یانہ	جان بلب آمدہ از شنیکم در تپ ہجر
اشکے از دیدہ بہر گم بفتشاند یانہ	امتحان میکنم از مرگ خود اورا طرزی

ولہ

گر چہ باکو کتبہ سخن و طغرل باش	نیست ممکن کہ درین غمگدہ شدل باش
--------------------------------	---------------------------------

میرود قافلہ ہمسفران از چپ و راست راہ نامن و رفتی نہ و ریزن کبکین شہر ویران شدہ و برق بجزین زدہ است بنشینندہ محل نظرے نیست ترا خوبی آن نیست کہ روی خوش زیبا و ای نرسد پوسے دے گر چہ ز مردم نیکن عاقبت رہ بسر منزل مقصود بری گرفتد بر تو نظر شاہ بہاؤ الدین ا لے شہنشاہ ملک خودے بسویم نظرے	چینا باشد کہ تو در خواب بمنزل باشی جائے آن نیست کزین حلقہ غافل باشی ہمچنان در پے اخذ و جہر حاصل باشی محو آراستگی پر وہ محسول باشی خوبی آن است کہ مطبوع شمال باشی اندر ان کوشش کہ بارے ہمہ تن دل باشی گر چہ چین سچی کنان بر سر منزل باشی طرزی از یک نظرش عارف کامل باشی چند از حال من غمزدہ غافل باشی
---	--

ولہ

دیر آمدی و شکوہ تکریم نخل شدی مارا بر آستان توروسے نیاز بود آیا چہ حرف بود کہ گفتی بگوش غریبہ گویا زویر آمدنت منفعل شدی آیا چہ روسے داد کہ آرزو دل شدی بردی ہن گمان شنیدن نخل شدی
--

در کو چہ رفیب ز بس متصل شدی	ز دل نسیرود خلش بد گمانیم
ہنگام پرس وجوسے چرا شغل شدی	شب بکام بو الہوسان گر بنوود
لے دوست بارقیب چنان مشتغل شدی	آمد شدم بزم شمارا خبر شد
بیمو جب آمدی و بخلوت مغل شدی	طرز می ز سادگی تو در حیرتم کہ دوش

ولہ

نے شکوہ اگر رفتی ونے شکر گرامی	ز خوئے تو یکسان بودم وصل وجدائی
لے نے سبب آزرده ز عشاق کجائی	مارفتہ آزرده بصد جاکے رو و دل
لے ازیر مارفتہ چرا باز نیائی	باز آئی کہ از شوق تو ما چشم بر اہم
کردی مگر این حیلہ تو از بہر جدائی	دانم کہ بنووست ضروری سفر تو
سوے تو نہ بینم اگر روے نمائی	آزرده دلیم القدر از ناز و عنایت
تا برس آفاق کند نافہ کشائی	بکشائی سہ سلسلہ مشک فشان را
لیکن نہ شکیب دلہم از وسوسہ زائی	ہر چند کہ اکنون سراغیار نداری
باران چکند چون تو بھی حیلہ نمائی	گفتی کہ ز باران نرسیدم تو اشب

آموختہ اندازِ عنزالانِ ختائی	طرزی ز کجا خانہ مشکینِ رستم تو
ولہ	
<p>بادہ ناخوردہ شہر اینہمہ بدنام شدی از کجا تا کجا سے بت خود کام شدی لیکن از بہر اشارت بلب بام شدی دیدمی از دور مرا بر سرِ دشنام شدی عیبِ تست اینکہ باخیار تو بدنام شدی بعد بدنامی اگر نیک سرا انجام شدی تا برندانِ جهان ہمدم و ہجام شدی گر چہ اندر سر کوئے سحر و شام شدی</p>	<p>دوشن در مجلسِ رندانِ مے آشام شدی از بر ما شدی امروز نہانی بر غیر نشدی بہر فریہم بر اغیار کیوے تا چہ در گوش تو گفتند حریفان از من عیبِ من نیست اگر با چو تو بدنام شدم خدا از صحبت او باش کہ سو دے نبری میزند خلق مرا طعنہ و من دم ترخم ہیچکای ہے براوے ز رسیدی طرزی</p>
ولہ	
<p>اسے غنچہ چندان گل دامن کہ بودی شب تا بسحر شمع مشہستان کہ بودی</p>	<p>امشب کجا خفتی و مہمان کہ بودی نہ روے تو شد تیرہ شب ناہ چشم</p>

<p>شیرین صنم در شکرستان کہ بودی در بزم کہ میخوردی و میهان کہ بودی لے نوش دمان چشمہ حیوان کہ بودی او بختہ از ناز بدامسان کہ بودی در صحن چین مرغ خوش الحان کہ بودی در موسم گل بلبل بہستان کہ بودی</p>	<p>از زہر سراق تو شدہ تلخ مذاہم پیدا است زطورت اثر مستی دوشین لعل تو کہ ہو سپید زبانت کہ کہید است آزر وہ دل از مجلس خاص تو کہ میرفت لے مرغ قفس خون بچگر کہ در صفت چون مرغ خزان دیدہ خموشی ز چہ طوڑی</p>
--	--

ولہ

<p>بروز گاریمین دوستدارین باشی خوش آنکہ شب بہ شب کنارین باشی چو واقف تو شوم شہ سارین باشی خجل ز شکوہ لے اختیارین باشی کہ کہہ گے سر راہے دوچارین باشی بلائے خاطر پرہیزگارین باشی</p>	<p>درین خیال محالم کہ یارین باشی بیوسہ زوصالت نئے شوم قانع کنی لبوسے رقیبان نگاہ فرودیدہ ز حد گذشت جنائے تو نے سبب ترسم کنون ز وصل تو بہتم بدینقدر رخی نگاہ مست ز شوخی لبوسیم اندازی</p>
--	---

<p>امید هست کہ روزے شکارین باشی مگر تو مونس شہبائے تارین باشی</p>	<p>اگر چہ نیست بگیرائیے تو صیادے کجاست مونس شہبائے تارین طرزی</p>
<p>ولہ</p>	
<p>باز ہم صحبت اغیار دل آزار شدی بار بار از برم اسے دلبر عیار شدی کہ بریدی زمین و بزم اغیار شدی باز در محفل زندان مستوح خوار شدی آشکارا بر قسیمان سر بازار شدی نجل از کردہ خود عاقبت کار شدی چون بدانت کہ زوہ واقف اسرار شدی</p>	<p>باز آزرده زیاران و قوادار شدی مے تپد دل کہ کجا بودہ اشب ورنہ از وفا کے تو مرا اینہمہ امید بنود دارم اندیشہ ز وضع تو خدا حافظ با آفرین باد برین شیوہ بیباکی تو روز اول سخن مان شنیدی ایدل از تو آزرده شد الشیخ ز خجالت طرزی</p>
<p>ولہ</p>	
<p>خوہست نزدیک شوم و باز ہانے درپے میفرستم دوسہ جا سوزن ز پانی درپے</p>	<p>مے شوم دور از ان جان جہانی درپے بہر یک بچظہ رود گرز برم تا سر کوے</p>

<p>یار در پہلو سے اغیار و زنجیرت از بزم میشد از پیش من از شوق لبوسے درے میر و در و بقفا ہمزہ غیر از سر کوسے صف صاحب نظر ان گشت تپان چون کل طرزی از حیرت و غم بود بجا وقت مداع</p>	<p>میر و م لیک بحسرت نگرانی در پے روسے میداشت پے رفیع گمانے در پے تا نباشد بکسین سوختہ جانے در پے نظرے کرد چو آن آفت جانے در پے شد ز بی تابی دل باز دوانے در پے</p>
---	---

ولہ

<p>از وصل غیر بہر چه انکار میکنی و انم چه وقت دوش میان تو و قیب صد بار گفتنت کہ تو بد نام میشوی دارم یقین لطف نہانت بدعی ہر شب دہی بدل شدگان وعدہ وصال بادستان ادیت بچہ امید ہی در کوسے غیر فتن و از رشک موخن</p>	<p>دین طرفہ تر کہ اینہمہ اصرار میکنی ہا من خلافت واقعہ اظہار میکنی لیکن پسند صحبت اغیار میکنی منکر مشوگر اندک بسیار میکنی لیکن وفائے وعدہ با اغیار میکنی بادستان غنایت بسیار میکنی طرزی غیور باشی و این کار میکنی</p>
---	---

ولہ

ز حد بگزشت اندوہ جدائی	کجائی اسے انیس من کجائی
بپرس از ماچہ خون داریم در دل	ترا باز چپہ با شد جدائی
دوسہ سال از فراق رفتہ گویا	خدارا از دوسہ روزے کجائی
نئے آنی و عذرے ہسم نخواہی	مگر خواہی تو ترک آشنائی
چو آید حرف مطلب بر زبانی	سختہا کے دگر با من نمائی
مگر خواہی برید از من باختر	کہ یا بجم از تو بوسے بیوفائی
ز اطوار تو دانستم کہ با من	کنی صد حیلہ از بہر جدائی
خوشا روزے کہ بر غم رقیبان	ببین انتظار از در درائی
بود یار و فادار تو طرزی	نمیدانم از و ناخوش چہائی

ولہ

چند سرد سرد سمر اندیشہ باطل باشی	چند در آرزو سے آن میرہ کامل باشی
کہ نہان گشتہ از دیدہ و در دل باشی	میری شوخی از اندازہ برون اینچہ دوست

<p>قدی چہند اگر ہمرہ محفل باشی فرض کردم کہ ذاعیانِ افاضل باشی جائے آن نیست کہ شرمندہ ز قاتل باشی شرط دانش نبود اینکہ تو قاتل باشی اضطراب دلہم از چیست چو در دل باشی کہ بخلوت بر آن حور شامل باشی</p>	<p>بیلی از پردہ محفل بنماید توروے بخت اگر نیست نیز می بجوی در بازار دعوت حیلہ دیدار بود روز جزا بیدارے کہ درو بخردان در کارند شب ہمہ شب بخیال تو ہم میگفتم ووش لاف زہت بود آن لفظہ مسلم طرزی</p>
<p>ولہ</p>	
<p>خونباری این دیدہ بیدار چہ دانی بیتابی مرغان گرفتار چہ دانی کیفیت در دل ہمید چہ دانی توت در رفیقان و قادار چہ دانی و بجوی عشاقِ دل افکار چہ دانی کارے کنی اماروشی کار چہ دانی</p>	<p>شب بیتر چسان بگزداے یار چہ دانی اے مرغِ چین مانده ز کنجِ قفسِ آزاد اے بختبر از درو کہ باشی بسلاست خوش شاختہ صحبت رندان سر کوئی و شینہ بیک حیلہ برقتی ز بر من آزرده کنی نے سببی خاطر یاران</p>

احوالِ غریبانِ گرانبار چه دانی	مژدی سبک از راه بمنزل بریدی
وله	
<p>پیش ما آئی دآزده و غمگین باشی نزد ما کم سخن از میل و تمکین باشی ظاہر اگر چه با ایشان بسیر کین باشی شکر ایشان بر قیب از لب نشین باشی بجوانے چه خوش ارباعث تسکین باشی دل فریب ہمہ از خندہ شیرین باشی این نہ طرز نیست کہ زو لایق تحسین باشی</p>	<p>یکہ در بزم رقیبان طرب آئین باشی یکنی صد سخن شوق نصیب از شوقی دے دل سوے رقیبان جفا جواری غ گوئی بجواب سخن اہل و سنا مہ شوق نوشتہم تو از بیتابی اہمہ تلخی یک عمر بیک چشم زدن بختے داری و پنهان کنی از من طرز</p>
وله	
<p>فریب مہر و وفا سے کہ داشتی داری فرد و شوق و حیا سے کہ داشتی داری تو صلح جنگ نامے کہ داشتی داری</p>	<p>نگاہ ہوش ربا سے کہ داشتی داری مگر بسوسے تو دستم شود دراز شب ز بس ضعیف مزاجم زایچ میرنجم</p>

گمان برہم کہ عفا سے کہ دہشتی داری	کہ درستی بدلت از من و ز سادہ دلی
ہمان خیال جفا سے کہ دہشتی داری	بصلح مصلحتی معنہ ربی و در دل
بدل رہودن اداسے کہ دہشتی داری	ہیہا نہ جویم و بردارم از تو دل لیکن
ہمان امید وفا سے کہ دہشتی داری	بکام غیر شد آن بیوفا و زو طر ز می

ولہ

گنہم نیست جز وفا داری	چہ گنہ کروہ ام کہ بیزاری
نزد و لذت شس پیداری	۱۴ دیدہ ام خوابے ام شبے کہ ز دل
خود مراد فضل بپیشاری	لے خوش آن روز وصل کو سوچی
نیست چون با منت میری	سر پای سے بہر کہ خواہی دار
کاش آن جہد با بیاد آری	عہد کردی و باز برگشتی
ترک یاران چہ را داری	اے کہ با غیب میروی بسفر
کنسم ہر سرار بہ گنہ کاری	ہم پر امید عفو تست اگر
بتکلف زما نہان داری	آشکارا شدی بر طر ز می

وله

نگہ بر تودہ گل غلطہ از رخسار او گوی	جماد آید بر قص از شوخی رفتار او گوی
خیابان گلستان ارم شد پرده گونم	بہاران ریزد از رنگینی گفتار او گوی
ز رویش بر ندارم چشم الیک خطہ مخدوم	منیگر دو نگاہم سپراز دیدار او گوی
لبم از شکوہ می بندد غریب و عدو صلیح	بانداز سے کہ میباشم خجل ز اقرار او گوی
نہ غیب اوست گر چہ پیدگی میدارد از لگنت	بلب میرقصہ از ذوق او گفتار او گوی
نہ از حمست عاشاد گزشت از از خونم	ندانند میچکس اندازه آزار او گوی
بہ پیغم تاکہ میگوید جواب این غزل طبری	کہ آید بوسے اعجاز از ہمہ اشعار او گوی

وله

میشدم ہمرہ دلدار بر اہے درپے	تا بمانم بعضب کرونگاہے درپے
یار آگہہ نہ و اختیار فتادہ بگمان	رفتم آہستہ با چون سر راہے درپے
شب یلداے غم را سحر نیست مگر	در بود میرسدش روز سیاہے درپے
آن اسیرم کہ چو بگریخت فرو ماند براہ	آمد اندر نظرش گرو سیاہے درپے

گاہ در پیش ہمیرفتی او گاہ ہے در پیے	از پئے رفیع گمان در سر پیش طرزی
ولہ	
<p>وز غم کشیدم آنچه کشیدم نیامدی شب تا سحر ز شوق پیدم نیامدی اینک بحال مرگ رسیدم نیامدی بہر ہمین سفر بگزیدم نیامدی تا شام انتظار کشیدم نیامدی طرزی ز شرم گفت و شنیدم نیامدی</p>	<p>اشب ترا بے طلبیدم نیامدی رفتی باین بہانہ کہ می آیم این زمان امید پر کشے ز تو امید اشتم ولے آیند دوستان براسے وداع دوست اندیشہ از معانقہ کردی بروز عید پیدا شتم شکایت کم آمدن ز تو</p>
ولہ	
<p>بجرفے خاطر او شادمان کردی نکو کردی چونا کہ بہ آید ہم از ما نہان کردی نکو کردی مر ازین رفتن خود بد گمان کردی نکو کردی مرا ہم منقل از دوستان کردی نکو کردی</p>	<p>عجب ہے سوسے غیرے کام جان کردی نکو کردی نشادی نامہ نامے مسرور غیر و میخو ازدی نہ چاہے رفتن تو بود ہنگام وصال اشب نجل گشتی ز طعن غیر گویا پھنچین بودست</p>

<p>مگر خور این نامهربان کردی نگو کردی زمین قطع تعلق ناگهان کردی نگو کردی بوصل غیر ما امتحان کردی نگو کردی ندای کام در سولے جهان کردی نگو کردی</p>	<p>نپرسیدی سبب ازین چو ز برت ز فتم دوش نمی آئی بسویم بر خلاف عادت پیشین وفادار تو ایچ اما، همین شرط وفاداریت بدر و آمد دل بیتا بم از نا کامی طرزی</p>
وله	
<p>که دم صبح سگران بودی در پے ترک خانمان بودی همچنان باش کا پنجان بودی گر بجا هر نه خوش از ان بودی آرمودم ترا همسان بودی</p>	<p>بکجا دوش میهمان بودی یا و باد آن که از محبت من عادت خویشان مگردان باز بوده خوشدل از خوشامد غیر بر تو صد آفرین کنم طرزی</p>
وله	
<p>گاہ به پیامے دل باشا نکر دی یک لحظه نبودست که بیدار نکر دی</p>	<p>رفتیم ز بزم تو ز مایا د نکر دی یک روز ز رفتست که آزار نکر دی</p>

ایدوست وے خاطر ماشاؤ نکروی	ناساختہ جاگرم برفتی لبشپ وصل
یک خانہ ہم از وصل خود آباد نکروی	صد خانہ دل رفت بتاراج فراقت
این خوسے کہ واری کہ دلے شاد نکروی	در شہر دلے کر تو نیاز دو بوہیت
صدر خم بدل خوروی و فریاد نکروی	طرزی ز شہیدان وفا چوتونہدیم

ولہ

کہ آید از تو بوسے آشنائی	بیاسے مونس جان از گجائی
کنم دل خوش با میدرمانی	رمانی گرچہ ممکن نیست زین بند
ترا با من نبوده آشنائی	چنان گردیدہ گو یا کہ گاہے
شب وعدہ ہمیں جیلہ نمائی	بو وعدہ سیکنی خوشدل دیکن
چہ باشد گر شبے از دورانی	بجز آن میغلطم از شوق دہشت
بکویش رفتم از وضع گدائی	مختر کہ دم بفریبہ سوائے
کہ طرزی مرو از درد جدائی	بنا کہ ہیشہ خوی روز سے زیاران

ولہ

جان بر بجم از شوق تو لے پار کجائی	لے جان بن لے مونس عنخوار کجائی
از مصلحتے مسیج نگویم ز تو ورنہ	دانم کہ تو اسے یار و فادار کجائی
رفتگی و بگفتگی کہ بھی ز دو بیایم	نا آمدہ چون عمر و گربار کجائی
صد حیلہ کنی از پے نا آمدن خویش	اسے دل سہر حیلت گر عیار کجائی
باز آئی کہ در پھر تو ام حال خرابست	اسے بیخبر از حال من زار کجائی
خطے ننویسی و پیامے نقرستی	اسے کر وہ سفر ہمزہ اختیار کجائی
ترسم گل و گیر شگفت لے گل خندان	نا رفتہ بسیر گل و گلزار کجائی
طرزی ہمہ شب منتظر آمدنت ماند	شب تا سحر اسے دولت بیدار کجائی

رباعی

ایام نشاط و کامرانی بگوشت	دوران سرور و شادمانی بگوشت
نایافتہ لذت جوانی از عمر	تا چشم بہم زخم جوانی بگوشت
	ولہ
باز آئی کہ سخت بیقرارم بیتو	خونابہ دل ز دیدہ پارم بیتو

پاؤ تو کنم ہر نفس و میگیم	در گریہ چو ابر نو بہارم بیتو
ولہ	
رفتی بسفر و ناشعاری این بود	داوی عنم پیر غمگاری این بود
یک جیلہ نمودہ ترک یاری کردی	اسے دوست مگر کہ شرط یاری این بود
ولہ	
نختے بہ نشاط و شادمانی بگزشت	نختے ہلال و دلگرائی بگزشت
دیدیم بسے خواب پریشان شبِ عم	بیدار شدیم و زندگانی بگزشت
ولہ	
از دور چو سنگرد ہی یار مرا	برخیزد و خوش کند بگفتار مرا
بیرون بر دجیلہ گفتارم	در محفل او تا نبود بار مرا
ولہ	
آمد بر من بحیلہ یاری من	نشست بلطف بہر ولداری من
آمد بلیم چو حرفِ مطلب بر فاست	این بود نیتخبہ و فاداری من

	وله	
تو یوم کہ وفا سے وعدہ اقرار کند	اقتدار نہ یک دو ہاں محمد باہر کند	
حالی دارم ز شوخی او کہ پیرس	نے وعدہ وفا کند نہ انکار کند	
	وله	
فواہیم وفا سے وعدہ در تاپ دو	صد شیلہ کند بہ بزم احباب رو	
بیدار بو شب ہمہ شب باغیاں	ور حشا آید دور خواہی بود	
	وله	
آمد شد او نہان بکوسے اغیار	سید انم و بر زبان نیارم نہا	
ترسم کند آمد شد خود و ظاہر	این راز نہان باو کنم گراہار	
	وله	
باہر کہ نشینم از چپکے دفع تران	گر و دست پور حیرت نشو و چون زمین	
گوید سخن کہ خاطر آزرده شوم	مگر ہم بہر حال خوشی و پر خیم زمین	
	وله	

<p>رستم که مگر رسم بوجملش بشتاب</p>	<p>دوشینه شدم ز شوق وصلش بیتاب</p>
<p>اسے خانہ خراب آن پری رفتہ بجواب</p>	<p>از دور کشید پاس بانس آواز</p>
<p>وله</p>	
<p>باز آمد و پیش من نیاید از شرم</p>	<p>فاسد که برفت از بر من سولش گرم</p>
<p>یا بشیند و نشد دل سختش نرم</p>	<p>یا آن بت بد خسته پیام نشیند</p>
<p>وله</p>	
<p>ز اندیشہ بوسه پرده بر روی کشید</p>	<p>حمید سست و دم معالقه آن معجبید</p>
<p>یک بوسه نداده روسه از رخ بچید</p>	<p>چون پرده چو ز روسه او کشیدم بچید</p>
<p>وله</p>	
<p>در یاری او جفا کشیدم ز همه</p>	<p>یاری که ز بهر او بریدم ز همه</p>
<p>نشیندنی چیت کشیدم ز همه</p>	<p>بیوجبه برید از من و آنخت بغیر</p>
<p>وله</p>	
<p>هر چند که باورم بنامش این بار</p>	<p>گویند نهان شدی بیوسه بنیار</p>

دل میشودم زرشک بیصبر و قرار	با اینهمه چون خسته ترا میدانم
وله	
وز حادثه دلشکسته و غمگینم جز بار گهر شاه بهاء الدینم	از دست زمانه عاجز و سگینم ز نهبسار که در جهان ملاذمی نبود
وله	
در یاری او بریدم از سر و جهان لیکن شده دشمنم همه پیر چون	گفتم که شود یار من آن آفت جان او یار من گشت هرگز بعنایت
وله	
دانم که برادرم نظام الدین است در رتبه فزون تر است انصاف این است	در هر اگر کسی صفا آئین است در عمر اگر بود کم از من گو باش
وله	
وز هرزه در آیی و ملاهی توبه گوئی که کنم ز بے گناهی توبه	هر صبح نسایم از سنای توبه چون شام شود فسق و فجور آفام

<p>تا چند بقدرت باطل باشی طرزی ز مال کار غافل باشی</p>	<p>تا کے بہواتے نفس باطل باشی یہ بات کہ عمر در گزارست نہ ہنوز</p>
<p>ولہ</p>	
<p>آمرزش خویش از تو خواہم یارب محرورم ز لذت گناہم یارب</p>	<p>پر عاصی و سخت روسپاہم یارب ہر چند کہ جزگت نیاید اوم</p>
<p>ولہ</p>	
<p>در چارہ کار سخت پیرانم من از کردہ خویشتن پشیمانم من</p>	<p>یارب کہے کہ دل پریشانم من از شوئی نفس ہر چہ کردم کردم</p>
<p>ولہ</p>	
<p>نشر بجز ز شر حالی دم ز نیجاست کہ انس با جمالی دم</p>	<p>چہ ہنوز کہ طبع لا آبا فی دم با ہنوز ان کلمتہ شہدیت</p>
<p>ولہ</p>	
<p>ترتیب نمودہ ام باصرار امین</p>	<p>دیوان غزل کہ سلک در پست شین</p>

بر روی زمین چمن روم زیر زمین

باشد که بیا دگا بر مساند ازین

واسطه

نالہ ہائے شہر افشان ز زبان برخیزد

وقت آن شد کہ ز لب آہ و فغان برخیزد

پرده از پرده گے راز نہان برخیزد

فتنہ در ہر طرف از خواب گران برخیزد

پر شود شہر ز آوازہ رسوائی من

قاف تا قاف رود شہرت شیدائی من

باز ناسور کہن تازہ شد آیا چہ کنم

باز بیتا بیم افزود خدا یا چہ کنم

نکنم راز نہان را اگر افشا چہ کنم

طاقت ضبط ندارم من رسوا چہ کنم

داغ بر دل ز غم پرده نشینی دارم

آتش اندر جگر از سلسلہ جبینی دارم

خواب از چشم من آن نرگس ستانہ برد

شوق او صبر و قرار از دل دیوانہ برد

کہ کشد دست من از تازہ و پکا ستانہ برد

بخت آن کو کہ مرا بر در جانانہ برد

<p>ہر شب از سوز غمش آہ جگر تاب کشم ہر دم از یاد رخس چہرہ بخواب کشم</p>	
<p>حالم از دوری دیوار دگرگون باشد گرچہ از بخشش بیجاش دلم خون باشد</p>	<p>اضطر ابے ز غمش و مہدم افزون باشد بر دلم تاجہ فسون خواندہ کہ ممنون باشد</p>
<p>نظرے سوے منش نیست نہ دست نیست روسے دل باد گرے ہست قیامت نیست</p>	
<p>بنخیال تو من اید دست چنانم کہ میرس غرق خون از دل خونانہ چکانم کہ میرس</p>	<p>انچنان از تپ پھر تو تپانم کہ میرس بجسیم از نفس شعلہ نشانم کہ میرس</p>
<p>گر دہم شرح فراق تو جگر پارہ شود کوہ اگر بشنود از جاے خود آوارہ شود</p>	
<p>رفتہ از ناخوشی و باز نیائی باز آ چند در خون تپم از سوز جدائی باز آ</p>	<p>ہست و جوے تو ز صدف کجائی باز آ آخر سے خسرو خوبان خطائی باز آ</p>
<p>شوق وصل تو بدل برق جہانم زدہ است</p>	

آہ ازین برق کہ در خرمن جانم زده است	
نہود اسے شوخ و فادار تر از من دگرے	بحسب زلفت گرفتار تر از من دگرے
در جهان نیست دل انگار تر از من دگرے	نیست پیش تو مگر خوار تر از من دگرے
حال یاران و فادارند استی حیف	
تدر عشاقِ دل انگارند استی حیف	
در سر کوسے تو بسیار دویدیم عبت	بہر تو از ہمہ آزار کشیدیم عبت
از رفیتان و فادار بریدیم عبت	طعن اغیار و دل آزار شدیم عبت
حیف پائینہ ز نہار بما یار نہ	
مائل صحبت یاران و فادار نہ	
سے سبب شکوہ ز احباب رو امیدارے	خاطر آزدہ ز اصحاب و فامیداری
لطف باغیرو بما جور و فامیداری	چہ جواب است چو پسند چرایندی
گر رضائے تو ہمیں ست بنا یار صباش	
ہر چہ خواہی کن اما براغیار صباش	

گر به بینم نگه خویش کنی سوے زین	در گویم سخن میفکنی چین به چین
گر کنم عجز و نیازے بروی بر سر کین	خویش را در حسرم وصل نمانی ننگین
<p>مسحج نافرست خطا اینهمه بزار شدی</p> <p>مسحج ناکرده گند بر سر آزار شدی</p>	
چسند بینم ز تو آزار بر آزار دیگر	خون کنم در جگر از غمزه خونخوار دیگر
از پئے وصل کنی هر سحر آزار دیگر	هر شبے خوش گزرائی بهر یار دیگر
<p>همدم غیر ترا بینم و نادیده کنم</p> <p>بشنوم از همه کس طعنه و شنیده کنم</p>	
مایه زندگیم بود وصال تو مرا	راحت و پیده دل بوجمال تو مرا
شادی وصل بدل شد بکمال تو مرا	نیست از وصل نشان غیر خیال تو مرا
<p>گر وصال تو نباشد بخیال تو خوشم</p> <p>بخیال تو من از یاد وصال تو خوشم</p>	
تو دل دادم بسیار پیشما نم من	از دل آزار می تو سخت پریشا نم من

چاره کار نمیدانم و حیرانم من	کام نیافتی در محنت چو انم من
	شهره مشهور عشق چو تو خود کام شدم بهره از عشق بسین بود که بدنام شدم
حیف ازین مهر خوشی بدان من و تو	آه ازین بخشش بچه میان من و تو
	فاش گرد و بجهان راز بهمان من و تو عاجل اینهمه جز شهرت و رسوائی نیست ما هم این بخشش بچه ز دارائی نیست
با حرفان خرابات نشین باره باش	غرض ایست که همه بجهت اغیار باش
	بغلط نیز در درجه این کاره باش با همه دست و پایی بر سر بازاره باش گر چنین سوسه رقیبان بگرد شام روی دارم اندیشه ازین شیوه که بدنام شوی
که ترا ایفتد ای شوخ پرا میخوایم مردن خویش ازین خم زخدا میخوایم	حل این نکته سحر را بد عالم میخوایم غیر از خواهی از انسان که ترا میخوایم

<p>قسمت این بود که خون در ول انخیا رکنم اللہ التذبحہ تدبیر ترایا رکنم</p>	
<p>وز لذل تو پریشا نم و تدبیرے نیست با اجل دست گر با نم و تدبیرے نیست</p>	<p>میل تو باد گرسے و انم و تدبیرے نیست زندہ در گو ز سحر انم و تدبیرے نیست</p>
<p>تو چه دانی کہ ز سحر ان چه بجان میگزد نے وصال تو شب ما بچه سان میگزد</p>	
<p>انچه سے جیستم از انجمله خبر وار شدم ہم از اینجاست کہ از وضع تو بیزار شدم</p>	<p>و کہ شس بہان ز تو در کوچہ اختیار شدم واقف از خبر ز ما قایتے این بار شدم</p>
<p>گر بسائی کہ در آئی ز درم در بہنم در درائی بنظر از تو نظر بر بہنم</p>	
<p>باشتم انصہر زو دل از تو کہ گسے تو بر دم با ہمہ تشنہ لبین بر لب تو چو تشنہ تو بر دم</p>	<p>بسکہ مرید دل آردہ ز خودی تو بر دم حاش تشنہ کہ گبارہ لبوسے تو بر دم</p>
<p>تا دم با ز سپین ترکیب ملاقات کنم</p>	

<p>کافہ دم کافہ اگر هیچ مدارات کم</p>	
<p>یست روز سے کہ زد سبت تو جفا سے رسید</p>	<p>وز جفا سے تو بسر تازہ بلا سے نرسید</p>
<p>آہ آریں درد کہ در دم بدو اسے نرسید</p>	<p>وز گلستان وفا باد صبا سے نرسید</p>
<p>دائیم از خود سے تو خود کام چه خواهد بودن دل گواہست کہ انجام چه خواهد بودن</p>	
<p>گر چه طرزی از جفا سے تو بی پانست ہنوز</p>	<p>ہذا واسے تو دل آرزو ہما نست ہنوز</p>
<p>لیکن از شوق تو در خاک تپانست ہنوز</p>	<p>تیمنا سے تو تپانست و تو انست ہنوز</p>
<p>گر شود خاک ہماں دل نگران خواهد بود دردش جاسے تو تا مشعر ہماں خواهد بود</p>	
<p>تقریباً دیوان من ستاج طبع و قواد معنی آفرین مرا قند سید</p>	
<p>محرر نظام الدین نظامی مخلص پیر اور عشق حقیقت علمہ اللہ تعالیٰ</p>	
<p>خداوند سخن آفرین را پاس کہ دیوان غزلیات و لیلیا لیل الممخ فی اعظم فنون الطیورک انصحاء</p>	
<p>سید محمد قطب الدین دلاوری علی طرزی مخلص ہماں کہ دل میخواست بقالب طبع درآمد</p>	

و مشتاقان سخن را دستمایہ شاد می شد غزلهاے شور انگیزش نمک باش سینه نگاران و اشعار
 در آسایش اضطراب افزای دلهاے بقراران - جایگاہ بچمن گزارش از وقوع گوسے سخن
 رفته است پنداشتی کہ آن واقعہ پیش نظر است - بیان سوز اشتیاق و مصائب فراق و درد و تطا
 و رشک اغیار و گجان لشر جان ستان می شکند و در سینه آتشے جگر سوز مینزد آرزو ہر شعرش
 یوسے گزار دل می آید و ہر بیتش خبر از سوز و درون میدہد از باز پسین سخن سخنان میرزا
 اشرف جهان فریبتی و مسلی ہر وی و وحشی یافتی و غیر ہم بطرز عاشقانہ علم شہرت
 بر افراستہ و غلغلہ در جهان انداختہ اند اگر نیک در نگری مولانا المعظم درین راہ بایشان
 عمان بجان رفتہ اند بلکہ قدمے فراتر نہادہ اند - با بجز از صفائے کلام حسن بیان و شوخی
 استعارات و رنگینی عبارات و اشعار بلند و بیات و لپند و مضامین عالی و معانی عالی
 اینچہ جداگانہ در مجموع دیوانہاے ایشانست آنہم درین یک سنینہ موجود است - و با اینہم
 این نظم جانفزابدل نزدیک است و طرفہ تاثیرے دارد و مشتاقان چہیزے دیگر است
 کہ خداے بخشندہ بہر کہ خواہد بخشدے شاہان نیست کہ موسے و میاے دارد و بندگی طاعت
 آن باش کہ آنے دارد و ازینجاست کہ سخن سخنان والا نظر این کلام معجز نظام را

بدریہ قبول و نگرستہ اندوز بانہا بہ تحسین کشادہ سے قبول خاطر و لطف سخن خدا دوست
 الہی این گلشن تازہ بہار معنی از خزان حوادث در امان باو اسید کہ دیوان قصائد غرا عنقریب
 رنگ طبع بیرون - نیتہ العبدین خاتم الخفاط من نظام الدین علی غنمہ در سنہ یک ہزار و صد و نوزد و ہجری -

تقریر و لپی پرا معنی تقریظا بی نظیر تراویدہ قلم اعجاز رقم عواص قلم سخن با علم سخن
 حکیم سید محمد حسن مخلص بہ سن سلیمہ لہذا

سخن را زبان ورد من آسنین	ہنام خدائے سخن آسنین
نشان دادہ از ما ہر اسے شکوف	زبان را با ندازہ لفظ و حرف
فرودان تر از شعل نیروز	بہ حرف صد معنی دل فروز
ز دل زلفش باو آب گل بہت	گرا ز نور معنی پرست آن دل بہت

حبذا جلوہ نور شید زار معانی کہ دیدہ در ان روشن سوارا فروغ بخش از دست - پردہ کشا بہت
 در جہا خندہ نو بہار مضامین کہ خوش نفسان عشرت نہاد اسرما بہ نازش در دست چہرہ نما - آلا کے
 رہ نور و جاوہ ادب دانی واسے زاویہ نشین کو چہ سخن رانی اگر کیے تفرج کنان بگمستان سخن
 درانی و جگدہ نظم چشم تماشا بر کشانی چین چین گاہاے شگفتہ بینی - کہ بالوان مختلفہ نظر فروز

نظار گمانند و بشما ایم جدا گانه روح افزای تماشا بینان اگر از اسمت این ریاضین ریاض سخن
 شرح رود بطور ما را در گنج وید فقر با در نیاید لاجرم زانسو قطع نظر کرده و عطف عثمان نمود و از تقاضا
 کل جزیب لریذ بسخوری نشان میدهم که افصح الفصاحی این دیار است و ابلغ البلاغی روزگار
 مغز متدین است در ابید و متاخرین ناظم فقید المثل شاعر عظیم المثال لطیف الطبع لطیف الفکر
 به تیج الحیال شیوار زبان حدیب البیان کاهر و لایق شمسوی سر پای هزار نانش خاقانی و فوری
 مولانا محمد قطب الدین و لاوری نوجدار ریاست الوردی تخلص بطرزیت سلمه الدینی
 بیاسه نظارگی و بشوق تمامه دیده دل بر کشا و در نفس الثعالبس فکرت و قنادش بتوجه خاص
 نظر کن تا بینی که در ماسه فیض بر روی صاحبان کشاوه اند و گهر ماسه گنجینه معانی
 و جیب ایل نظر فاشانده - الحق این صحیفه گرانمایه از حضرت حضرت و انا پایه کارنامه است بطبع
 و گلستانه است مرغوب آری در شرق تا بقدم هر کجا که می گامی که خورشید این دل همیشه که
 جای نجاسته بیچاره حسن کور سواد که از کمال منی بر گزیده و زانی و منی مانگی ادب به استاد
 تمرین نگاری و در دست گزاری این کلام با نعت نظام تراشت آدابال این شاه نظام چنان
 دل از کف ربود که سطر چند نجاست از خامه تراوید و از حاضر طبع پیشکش گزاینده

ہر قطعہ ذیلی اکتفا نمود قطعہ

<p>شاہد لطف و زبان طرزی پایہ رفعت و شان طرزی لکنہ ابر نسیان طرزی عاجلے مرتبہ وان طرزی اسے کہ پرسی ز نشان طرزی ہم ناست زبان طرزی قوت ناطقہ زان طرزی نفس مشک نشان طرزی</p>	<p>حسن ترکیب و بیان طرزی حد پرواز نظر باست مگر ریزہ وقتند و شکرے بارو بگزار از ہند و با زبان دریاب آفتابے بنظام نظم است ہمہ با انور می و خاقانی نظم او شاہد حال است کہ بہت سود صد عالیہ بر ناطقہ چین</p>
<p>پہر گشتند جو اتان عجم حسن از طبع جوان طرزی</p>	
<p>قطبہ تاریخ دیوان بلاغت نشان ریختہ کلک گہر بار جادو نگار ناظم صحیح البیان شاعر طلیق اللسان مولانا ابو محمود الحاج سید کفایت علی علوی ٹیپیزور پراور راوہ حضرت مصنف عظم فیضہ</p>	
<p>کہ در جوش ست صہبایہ معانی گلستان سخن در گفتشانی مرتب نسخہ مجتہد بیانی بیاضش را اول سے ولستانی</p>	<p>نوید اسے سرخوشان عالم حرف ز نظم حضرت طرز لیت امروز نہ در جادو طرازی نو طلسمے سوادش رانضائے جانقرانی</p>

<p>خوشا طرزی خوشا دیوان طرزی چه دیوان منظر انوار فکرت چه دیوان گلبن نازک خیالی چه طرزی کز دم معجز طرار علیش بہ خسرو ہمزبان در بندہ بنجی کلیم افتادہ خود بہش گرفت کلامش غائرہ مدد کے کمال است ز بحر فکر علوی و در تاریخ</p>	<p>چہ دیوان دفتر شیوا ز بانی چہ دیوان منظر حسن معانی چہ دیوان گلشن رنگین بیانی و گر بیان یافت طرز پاستانی بہ سعد می مہنفس و زکتہ دانی ز گفتارش مسداق لری تانی بیانش روکش نظم نجاتی اگر فتم۔ میں الفاظ و معانی</p>
---	--

قطرہ تاریخ طبع دیوان ارشاد علیہ السلام تخریر پیش نظر صاحب عالم
 سخن راجح حکیم محمد عمر فصیح۔ دیوانی موطن الوری مسکن قلعہ لہور
 عن الشروان

<p>کہ ارباب نظر را ہست مجید بخط و طرز و نقطہ خوش اسلوب ربوہ دل زوست از بعض خوب جہانے طالبیش او ہست مظلوم</p>	<p>زہے طرزی و نظم و کوشش او بہ دلی آمدہ در قالب طبع فرودہ جان ز الفاظ دل آفر بحسن خوبی و نطق سخا بہن</p>
---	---

فصیح حسنہ سال طبع اورا
 بھری نور فتم۔ دیوان مرغوب
 ۱۴۴ھ

سطح مطبع مجبالی دہلی بلوچ سب ۱۹۱۹ء مطابق ماہ اکتوبر ۱۹۱۹ء